

Ysgol Sarn Bach

Gwreiddiau Cadarn,
Adenydd i Hedfan....”

**Beth sy'n bwysig
i Ysgol Sarn
Bach?**

**Beth sydd gan
Ysgol Sarn Bach
i'w gynnig i mi?**

**Sut beth ydy bod
yn blentyn yn
ysgol Sarn Bach?**

Ein gweledigaeth

Yn Ysgol Sarn Bach, ac fel clwstwr ysgolion yr ardal, rydym yn angerddol dros gefnogi a chynnal ein dysgwyr i lwyddo hyd eithaf eu gallu beth bynnag fo eu dyheadau a'u cryfderau a hynny mewn amgylchfyd diogel sy'n parchu pawb'

Ein gobaith yw y bydd pob dysgwr yma'n datblygu'r wybodaeth a'r sgiliau y byddant eu hangen ar gyfer cam nesaf eu bywyd a'u haddysg. Gwnawn bopeth o fewn ein gallu i sicrau y byddant yn ein gadael yn unigolion yn gyfranwyr mentrus, creadigol, yn unigolion galluog, uchelgeisiol, yn ddinasyddion egwyddorol, gwybodus ac yn unigolion iach a hyderus.

Mae llais a lles pob unigolyn yn holl bwysig yma ac yn rhan flaenllaw o ethos yr ysgol. Datblygwn y sgiliau sydd eu hangen ar bob dysgwr i allu gofalu amdanynt eu hunain, i gadw'n saff, i wynebu a goresgyn heriau bywyd, ac i fwynhau dysgu.

Credwn yn gryf mewn rhoi pob cyfle i'n plant dyfu i fod yn aelodau llawn o'r gymdeithas leol ac felly rhoi gwreiddiau cadarn iddynt dyfu a datblygu i allu ddiwallu eu dyheadau yn y dyfodol.

Beth ydy 'Cwricwlwm' yn Ysgol Sarn Bach?

Cwricwlwm ysgol ydy popeth y mae dysgwr yn ei brofi yn yr ysgol. Wrth ddylunio cwricwlwm Ysgol Sarn Bach mae anghenion ein dysgwyr yn flaenllaw yn ein meddyliau. Rydym yn rhoi ystyriaeth fanwl i **Beth** rydyn ni'n ei addysgu, **Sut** rydyn ni'n ei addysgu a hefyd **Pam** rydyn ni'n ei addysgu.

Ein gwerthoedd	Ein hymddygiad
Parch ac ymddiriedaeth	Mae pawb yn yr ysgol yn unigryw- yn ddysgwyr a theuluoedd, yn staff a rhanddeiliaid. Rydym yn onest ac agored wrth ein gwaith a pharchwn farn a theimladau pawb.
Lles a Gofal	Rydym yn dangos empathi, gofal a chonsyrn am les pawb. Rydym yn gwrando ac yn gweithredu i sicrhau bod pawb yn yr ysgol yn teimlo’n ddiogel a bod gan bawb lais sy’n cael ei glywed.
Hapusrwydd a Mwynhad	Mae ethos pob dosbarth a phrofiadau dysgu yn ysbrydoli ein dysgwyr. Rydym yn sicrhau bod dysgwyr yn mwynhau profiadau a datblygu cymhelliant wrth ddysgu .
Gwynwch a hyder	Rydym yn cefnogi ein gilydd yn yr ysgol yn ddysgwr a staff i fod yn hyderus a balch o’n hunain, i groesawu her ac i ddyfalbarhau i gyrraedd ein nod.
Cymru a Chymreictod	Rydym yn dathlu iaith a diwylliant Cymru ymhob rhan o’n gwaith.
Cymuned a Chynefin	Rydym yn chwarae rhan llawn ym mywyd ein cymuned ac mae’r gymuned yn chwarae rhan llawn ym mywyd yr ysgol. Rydym yn dathlu a gwarchod ein cynefin.
Mentro ac Arloesi	Rydym yn cefnogi ein gilydd yn yr ysgol, yn ddysgwyr a staff, i fentro’n hyderus, i feddwl yn greadigol a thorri tir newydd ac i ddysgu o’n llwyddiannau a’n methiannau.
Cefnogi a Chydweithio	O fewn ein dosbarthiadau, ein hysgol ac ar draws ein clwstwr o ysgolion, rydym yn cydweithio ac yn cefnogi ein gilydd i ddatblygu a dysgu’n barhaus.

4 Diben Cwricwlwm i Gymru ydy craidd a chalon Cwricwlwm Ysgol Sarn Bach.

Maen nhw'n sail i bob agwedd o'n dylunio cwricwlwm, ein cynllunio a'n addysgu. Mae ein gweledigaeth a'n gwerthoedd fel ysgol yn cefnogi'r 4 diben a chrynhown isod yr hyn maent yn ei olygu i ni. Bydd ein profiadau dysgu a'n dulliau addysgu yn anelu at wireddu'r isod bob amser.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog... sy'n barod i ddysgu gydol eu bywydau, ac sy'n :	Cyfranwyr mentrus, creadigol ... sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith, ac sy'n:	Dinasyddion egwyddorol, gwybodus ...sy'n barod i fod yn ddinasyddion yng Nghymru a'r byd, ac sy'n:	Unigolion iach, hyderus... sy'n barod i fyw bywyd cyflawn fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas, ac sy'n datblygu:
• gosod safonau uchel iddyn nhw eu hunain • mwynhau her a datrys problemau • datblygu gwybodaeth a sgiliau a'u cymhwyso mewn gwahanol gyd-destunau • gallu trafod eu dysgu yn hyderus • gallu cyfathrebu yn y Gymraeg a'r Saesneg, • gallu defnyddio mathemateg a rhif a thechnolegau digidol yn effeithiol	• meddwl yn greadigol • cysylltu a chymhwyso eu gwybodaeth a'u sgiliau i greu, i addasu ac i datrys problemau • adnabod cyfleoedd a manteisio arnynt • hyderus i fentro • arwain a chydweithio mewn timau • mynegi eu syniadau a'u hemosiynau mewn gwahanol ffyrdd • defnyddio eu hegni a'u sgiliau er budd eraill	• ffurfio barn a thrafod materion ar sail eu gwybodaeth a'u gwerthoedd • deall ac arfer eu cyfrifoldebau a'u hawliau dynol • deall ac yn ystyried effaith eu gweithredoedd • gwybod am eu diwylliant a'u cymuned, • gwybod am gymdeithas a'r byd presennol ac yn y gorffennol • parchu anghenion a hawliau pobl eraill fel aelod o gymdeithas amrywiol • gweld bod ganddynt rôl i'w chwarae i sicrhau cynaladwyedd y blaned	• iechyd a diogelwch corfforol a meddyliol, • cydberthnasau yn seiliedig ar barch ac ymddiriedaeth • gwerthoedd personol • sgiliau ac annibyniaeth i ddelio gyda bywyd bob dydd • y gallu i wynebu a goresgyn heriau

Addysgu

Mae **addysgu ardderchog** yn hanfodol os ydym am wireddu’r 4 diben, ein gweledigaeth fel ysgol a gofynion Fframwaith y Cwricwlwm. Mae sicrhau amgylchedd dysgu o’r radd flaenaf yn greiddiol i ni yn Ysgol yr Aber, i ddysgwyr ac i ymarferwyr. Mae cysondeb ethos ymhob dosbarth ar draws yr ysgol yn hollbwysig i ni er mwyn sicrhau amgylchfyd diogel a symbylus i’n dysgwyr allu mentro, gwneud camgymeriadau’n hyderus a dysgu mewn awyrgylch o gyd barch a gwerthfawrogiad o ymdrechion pawb.

Rydym yn ystyried, yn rhannu ac yn datblygu ein dulliau addysgu’n barhaus, a hynny’n seiliedig ar ein dealltwriaeth o’r **12 egwyddor addysgegol** a nodir yn Fframwaith y Cwricwlwm ac ar y dulliau yr ydym ni’n eu canfod yn llwyddiannus yn yr ysgol hon.

Y 12 Egwyddor Addysgegol			
1. Canolbwyntio ar wireddu’r 4 diben.	2. Herio dysgwyr a nodi pwysigrwydd ymdrechu’n barhaus. Cyfleu disgwyliadau uchel ond cyraeddadwy.	3. Defnyddio cymysgedd o ddulliau addysgu.	4. Datblygu sgiliau datrys problemau, sgiliau creadigol a’r gallu i feddwl yn feirniadol.
5. Adeiladu ar wybodaeth a phrofiad blaenorol. Ennyn diddordeb.	6.Creu cyd-destunau dilyd.	7. Gweithredu egwyddorion asesu ffurfiannol.	8. Ymestyn oddi mewn ac ar draws y Meysydd Dysgu.
9. Atgyfnerthu ac ymarfer sgiliau trawsgwricwlaidd - llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol.	10. Datblygu dysgwyr i gymryd cyfrifoldeb cynyddol am eu dysgu eu hunain a datblygu fel dysgwyr annibynnol.	11. Hybu datblygiad cymdeithasol ac emosiynol a chydberthnasau cadarnhaol.	12. Hybu cydweithio.

Wrth esblygu Cwricwlwm i Gymru yn Ysgol Sarn Bach, mae arbrofi ac arloesi’n hyderus fel ymarferwyr yn bwysig iawn ni a byddwn yn cydweithio’n agos o fewn yr ysgol ac ar draws y clwstwr er mwyn sicrhau profiadau dysgu a’r addysgu gorau y gallwn ei gynnig i’n dysgwyr.

Mae’r ysgol yn sefydliad sy’n dysgu. Golyga hyn ein bod yn ymchwilio ac yn dysgu am addysgu effeithiol yn barhaus ac yn rhoi bri ar ddysgu proffesiynol ac ymarfer wedi ei selio ar ymchwil er mwyn datblygu a gwella ein sgiliau addysgu.

Addysgu

Mae **asesu ffurfiannol** yn greiddiol i'n haddysgu yn Ysgol Sarn Bach. Drwy weithredu ei egwyddorion a'i strategaethau'n llawn a chyson drwy'r ysgol rydym yn cyflawni nifer o agweddau o'r 4 diben, y sgiliau cyfannol a'r 12 egwyddor addysgegol. Mae'r isod yn amlinellu sut mae gwahanol strategaethau/egwyddorion asesu ffurfiannol yn cyfrannu at eu gwireddu.

Strategaeth/ egwyddor asesu ffurfiannol	4 diben	Sgiliau cyfannol	12 egwyddor addysgegol.
Hinsawdd a diwylliant dosbarth, Meddylfryd Dwf , Pwerau dysgu , Parthau dysgu dathlu camgymeriadau, croesawu her	Dysgwyr uchelgeisiol, galluog Unigolion iach, hyderus Cyfranwyr mentrus, creadigol	Creadigrwydd ac arloesi Effeithiolrwydd Personol Cynllunio a Threfnu Meddwl yn feirniadol a datrys problemau	1,2,3 7, 10,11, 12
Cynnwys dysgwyr yn y cynllunio	Dysgwyr uchelgeisiol, galluog Unigolion iach, hyderus Cyfranwyr mentrus, creadigol	Creadigrwydd ac arloesi Effeithiolrwydd Personol Cynllunio a Threfnu Meddwl yn feirniadol a datrys problemau	1,2,3 7, 10,11, 12
Partneriaid trafod, <i>gyda'r ymarferwyr yn arsylwi ac yn asesu dealltwriaeth a gwybodaeth</i>	Dysgwyr uchelgeisiol, galluog Unigolion iach, hyderus Cyfranwyr mentrus, creadigol	Effeithiolrwydd Personol Cynllunio a Threfnu Meddwl yn feirniadol a datrys problemau	1,2,3,4 7, 10,11, 12
Deilliannau Dysgu a Meini Prawf Llwyddiant	Dysgwyr uchelgeisiol, galluog	Effeithiolrwydd Personol Cynllunio a Threfnu	2,3,4,5,7,10, 11,12
Adborth – Llafar, Cyfoedion ac Ysgrifenedig	Dysgwyr uchelgeisiol, galluog Unigolion iach, hyderus Cyfranwyr mentrus, creadigol	Effeithiolrwydd Personol Cynllunio a Threfnu Meddwl yn feirniadol a datrys problemau	1,2,3,4, 7, 10,11, 12
Cwestiynu i ganfod gwybodaeth flaenorol/ presennol	Dysgwyr uchelgeisiol, galluog Unigolion iach, hyderus Cyfranwyr mentrus, creadigol	Effeithiolrwydd Personol Cynllunio a Threfnu Meddwl yn feirniadol a datrys problemau	1,2,3,4,5,7,10 11, 12
Sialensau gwahaniaethol	Dysgwyr uchelgeisiol, galluog Unigolion iach, hyderus	Effeithiolrwydd Personol Cynllunio a Threfnu Meddwl yn feirniadol a datrys problemau	1,2,3,5,7,10 11, 12

Bydd strategaethau asesu ffurfiannol hefyd yn cyfrannu'n sylweddol at ein arferion asesu ehangach.

Cynllunio

Wrth gynllunio yn Ysgol Sarn Bach, rhoddir pwyslais ar gynnig **profiadau dysgu cyfoethog, eang a dwfn** o ansawdd uchel i’n dysgwyr sy’n addas ar gyfer eu hoedran a’u datblygiad. Golyga hyn roi digon o amser i ddysgwyr feithrin, ymarfer a chymhwyso gwybodaeth a sgiliau er mwyn gwreiddio eu dysgu a pheidio â brysio drwy waith er mwyn ‘cyflawni cynnwys’. Mae hyn yn gosod seiliau cadarn ar gyfer camau nesaf eu dysgu ac yn golygu eu bod adeiladu ar eu dysgu a’u cynnydd drwy gydol eu hamser yma.

Rydym hefyd yn cynllunio i sicrhau bod ein profiadau dysgu a’n haddysgu yn datblygu’r **sgiliau cyfannol** isod sydd eu hangen ar ein dysgwyr i gyflawni’r 4 diben.

Creadigrwydd ac arloesi	- Ymholi, archwilio, bod yn chwilfrydig, creu a rhannu syniadau - Cysylltu profiadau, gwybodaeth a sgiliau
Meddwl yn feirniadol a datrys problemau	- Cwestiynu a gwerthuso gwybodaeth a sefyllfaoedd - Adnabod problemau a chynnig gwahanol ddatrysiadau - Gwneud penderfyniadau yn wrthrychol
Effeithiolrwydd personol	- Datblygu deallusrwydd emosiynol, hyder ac annibyniaeth - Gwerthuso a thrafod eu dysgu presennol a’u camau nesaf - Gweld gwerth a dathlu camgymeriadau - Trafod ac ystyried eu barn a’u gwerthoedd a’u goblygiadau egwyddorol, cymdeithasol, diwylliannol
Cynllunio a threfnu	Gosod nodau ar gyfer eu dysgu a thrafod a myfyrio ar eu cynnydd

Elfennau gorfodol y Cwricwlwm

Bydd yr ysgol yn rhoi sylw da i elfennau gorfodol y cwricwlwm wrth gynllunio:

- Crefydd, gwerthoedd a moeseg
- Addysg , Cydberthynas a rhywioldeb,
- Cymraeg
- Saesneg

Elfennau Mandanol y Cwricwlwm

Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb	Rydym yn cynllunio Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb er mwyn cefnogi dysgwyr i ddatblygu'r wybodaeth, y sgiliau a'r gwerthoedd i ddeall sut mae cydberthnasau a rhywioldeb yn llywio eu bywydau eu hunain a bywydau pobl eraill.Caiff dysgwyr gael eu paratoi a'u grymuso i ofyn am gymorth ar faterion sy'n ymwneud ag Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb ac i eirioli drostyn nhw eu hunain ac eraill.
Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg	Mae Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn rhan statudol o Gwricwlwm y Dyniaethau ac yn seiliedig ar gyfers o gysyniadau a syniadau mawr. Mae ein cwricwlwm yn darparu ystod o ddulliau disgyblaethol i gefnogi dysgwyr wrth iddynt fynd i'r afael yn feirniadol ag ystod eang o gredoau athronyddol crefyddol ac anghrefyddol. Dyluniwyd Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn ein hysgol i roi sylw i'r Maes Llafur Cytunedig.
Cymraeg Saesneg	Cyflwynir addysg cynnar drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn rhoi sylfaen gadarn i ddisgyblion yn gynnar yn eu bywydau. Mae'r Maes hwn wedi'i gynllunio i sicrhau bod dysgwyr, fel dinasyddion Cymru <i>ddwyieithog</i> mewn byd <i>amlieithog</i> , yn gallu defnyddio Cymraeg, Saesneg ac ieithoedd eraill mewn cyd-destun <i>lluosieithog</i> .

Cynllunio

Defnyddir cyfuniad o ddulliau o gynllunio’r cwricwlwm yn yr ysgol hon yn unol â’r gofyn yn unol ag oedran y dysgwyr a chyd destun y dysgu. Bydd elfennau o gynllunio ar gyfer addysgu uniongyrchol, disgyblaethol ac amlddisgyblaethol yn digwydd er mwyn dysgu ac ymarfer sgiliau penodol e.e. *sgil mathemateg, ffoneg*

Defnyddir elfennau rhyngddisgyblaethol ac integredig er mwyn ymarfer sgiliau ymhellach a’u cymhwyso mewn gwahanol gyd- destunau trawsgwricwlaidd. E.e. *tynnu elfennau o Fathemateg, Iaith, Cymhwysedd Digidol a Dyniaethau at ei gilydd wrth ymchwilio i ac i ysgrifennu adroddiad yn cymharu tywydd yng Nghymru a’r Eidal.*

Cynllunnir y rhan fwyaf o brofiadau dysgu’r ysgol hon as sail **Cwestiwn Mawr** (e.e. *Sut beth oedd bod yn blentyn yng Nghaernarfon yn yr Ail Ryfel Byd ?*) neu **Thema penodol** (e.e. *Tri Mochyn Bach, Cestyll*). Mae llais y plentyn, eu teuluoedd a’r gymuned yn bwysig i ni ac mae hyblygrwydd yn ein cynllunio i ddilyn trywydd gwahanol/lleol/ byd eang fel y bydd cyfle’n codi er mwyn gwneud ein profiadau dysgu yn berthnasol, diddorol ac amserol. Mae’r isod yn elfennau holl bwysig y byddwn yn ymgorffori’n barhaus yn ein cynlluniau.

Iechyd a Lles

Credwn yn gryf yn yr ysgol hon bod sicrhau a chynnal parodrwydd dysgwyr i ddysgu yn greiddiol. I’r perwyl hwn croesawn y pwyslais cyfartal ar bob Maes Dysgu a Phrofiad a’u bod yn cynnwys lechyd a Lles.

Bydd yr ysgol yn parhau i ddatblygu ei harbenigedd yn y Maes hwn ac yn parhau i gefnogi disgyblion drwy ddefnyddio rhaglenni megis ‘Tyfu trwy’r Tymhorau’ a ‘Meddwlgarwch’ . Rydym hefyd yn esblygu hinsawdd dosbarthiadau, Meddylfryd o Dwf a Phwerau Dysgu yn barhaus. Bydd gwaith yr ysgol gyda theuluoedd ac asiantaethau allanol hefyd yn cefnogi hyn

Sgiliau Trawsgwricwlaidd

Mae Llythrennedd, Rhifedd a Chymhwysedd Digidol yn gyfrifoldeb statudol ar draws pob Maes Dysgu a Phrofiad. Rydym yn llawn sylweddoli pwysigrwydd sicrhau cymhwysedd digidol ein dysgwyr er mwyn eu paratoi ar gyfer bywyd a gwaith yn y dyfodol.

Rydym felly yn rhoi sylw manwl i hyn wrth gynllunio profiadau dysgu ac wrth gynllunio ar gyfer cynnydd y dysgwyr.

Byddwn yn cynllunio digonedd o gyfleoedd iddynt gaffael, ymarfer a chymhwyso’r sgiliau pwysig hyn fel eu bod yn eu gwreiddio.

Teuluoedd a Chymuned

Mae cydweithio gyda rhieni/ gofawyr a’r gymuned yn bwysig iawn i ni yma yn Ysgol Sarn Bach .

Bydd yr ysgol yn parhau i ddatblygu’r berthynas yma drwy ein rhaglenni cefnogi rhieni a thrwy ein cysylltiadau gyda busnesau lleol.

Mwynhau dysgu

Y peth pwysicaf i ni wrth gynllunio yw sicrhau bod y dysgwyr yn mwynhau ac yn cael hwyl wrth ddysgu.

Gweithiwn yn galed yma felly i sicrhau :

- bod y profiadau dysgu yn ddiddorol a symbylus
- bod ein haddysgu a’n perthynas waith gyda’n dysgwyr yn ennyn brwdfrydedd a mwynhad.

Mae Cwricwlwm i Gymru yn rhoi rhyddid i ni gynllunio ein cynnwys ein hunain yn seiliedig ar:

- 6 Maes Dysgu a Phrofiad a’u Datganiadau o’r Hyn sy’n bwysig
- Datblygu Sgiliau Trawsgwricwlaidd
- 5 o Themâu Trawsbynciol

Y 6 Maes Dysgu a Phrofiad					
Y Celfyddydau Mynegiannol	Iechyd a Lles	Dyniaethau	Mathemateg a Rhifedd	Ieithoedd, Llythrennedd & Chyfathrebu	Gwyddoniaeth a Thechnoleg
<i>Y disgyblaethau sy'n cael eu datblygu yn yr ysgol hon:</i> <i>Celf, Cerddoriaeth, Dawns, Drama , Ffilm a Chyfryngau Digidol</i>	<i>Y disgyblaethau sy'n cael eu datblygu yn yr ysgol hon:</i> <i>Iechyd a datblygiad y corff Iechyd meddwl Lles emosiynol a chymdeithasol</i>	<i>Y disgyblaethau sy'n cael eu datblygu yn yr ysgol hon:</i> <i>Daearyddiaeth, Hanes, Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, Hefyd elfennau o: Astudiaethau Busnes, Astudiaethau Cymdeithasol, Economeg, Athroniaeth</i>	<i>Yn cynnwys 5 hyfedr rhyngddibynol:</i> <i>1.Dealltwriaeth gysyniadol 2.Cyfathrebu gan ddefnyddio symbolau 3.Rhuglder 4.Rhesymu rhesymegol 5.Cymhwysedd strategol</i>	<i>Y disgyblaethau sy'n cael eu datblygu yn yr ysgol hon:</i> <i>Cymraeg, Saesneg, Ieithoedd Rhyngwladol, Llenyddiaeth</i>	<i>Y disgyblaethau sy'n cael eu datblygu yn yr ysgol hon:</i> <i>Bioleg, Cemeg, Ffiseg, Gwyddoniaeth Cyfrifiadurol, Dylunio a Thechnoleg</i>
Sgiliau Trawsgwricwlaidd					
<i>Byddwn yn cynllunio ar gyfer datblygu'r sgiliau trawsgwricwlaidd isod oddi fewn ac ar draws y Meysydd Dysgu a Phrofiad gan wneud defnydd o'r fframweithiau diwygiedig cenedlaethol ar eu cyfer</i>					
Llythrennedd		Rhifedd		Cymhwysedd Digidol	
Themâu Trawsbynciol					
<i>Byddwn yn cynnwys ac yn ymestyn y themâu isod ar draws y cwricwlwm</i>					
Addysg cydberthynas a rhywioldeb	Addysg Hawliau dynol a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r plentyn	Amrywiaeth		Gyrfaoedd a phrofiadau cysylltiedig â byd gwaith	Cyd- destunau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol

Bydd y **Datganiadau o’r Hyn Sy’n Bwysig** ar gyfer bob Maes yn sail i’n cynllunio ar gyfer cynnydd, dyfnder ac ehangder sgiliau a gwybodaeth ac ar gyfer cynnydd dysgwyr.

Datganiadau Yr Hyn sy'n bwysig ar gyfer y 6 Maes Dysgu a Phrofiad					
Y Celfyddydau Mynegiannol	Iechyd a Lles	Dyniaethau	Mathemateg a Rhifedd	Ieithoedd, Llythrennedd & Chyfathrebu	Gwyddoniaeth a Thechnoleg
Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol er mwyn dyfnhau sgiliau a gwybodaeth gelfyddydol, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol	Mae datblygu iechyd a lles y corff yn arwain at fuddiannau gydol oes	Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysbrydoli chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol	Defnyddir y system rif i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau	Mae ieithoedd yn ein cysylltu â'n gilydd	Mae bod yn chwilfrydig a chwilio am atebion yn hanfodol i ddeall a rhagfynegi ffenomenau
Mae ymateb a myfyrio, fel artist ac fel cynulleidfa, yn rhan hanfodol o ddysgu yn y celfyddydau mynegiannol	Mae'r ffordd rydym yn prosesu ein profiadau ac yn ymateb iddyn nhw yn effeithio ar ein hiechyd meddwl a'n lles emosiynol	Mae digwyddiadau a phrofiadau dynol yn gymhleth a chânt eu hamgyffred, eu dehongli a'u cynrychioli mewn gwahanol ffyrdd	Mae algebra yn defnyddio systemau symbolau i fynegi strwythur perthnasoedd mathemategol	Mae deall ieithoedd yn allweddol i ddeall y byd o'n hamgylch	Mae meddylfryd dylunio a pheirianeg yn cynnig ffyrdd technegol a chreadigol i ddiwallu anghenion a dymuniadau cymdeithas
Mae creu yn cyfuno sgiliau a gwybodaeth, gan dynnu ar y synhwyrâu, ysbrydoliaeth a dychymyg	Mae'r ffordd rydym yn gwneud penderfyniadau yn effeithio ar ansawdd ein bywydau ni a bywydau eraill	Mae ein byd naturiol yn amrywiol a deinamig, wedi'i ddylanwadu gan brosesau a gweithredoedd dynol	Mae geometreg yn canolbwyntio ar berthnasoedd sy'n ymwneud â siâp, gofod a safle, ac mae mesur yn canolbwyntio ar feintioli ffenomena yn y byd ffisegol	Mae mynegi ein hunain drwy ieithoedd yn allweddol i gyfathrebu	Mae'r byd o'n cwrmpas yn llawn pethau byw sy'n dibynnu ar ei gilydd i oroesi
	Mae'r ffordd rydym yn ymwneud â dylanwadau cymdeithasol yn siapio pwy ydyn ni, ac yn effeithio ar ein hiechyd a'n lles	Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac yn amrywiol, ac maen nhw'n cael eu llywio gan weithredoedd a chredoau pobl	Mae ystadegau yn cynrychioli data, mae tebygolrwydd yn modelu siawns, ac mae'r ddau yn cefnogi casgliadau a phenderfyniadau gwybodus	Mae llenyddiaeth yn tanio'r dychymyg ac yn ysbrydoli creadigrwydd	Mae mater, a'r ffordd y mae'n ymddwyn, yn diffinio ein bydysawd ac yn ffurfio ein bywydau
	Mae cydberthnasau iach yn hanfodol ar gyfer ein lles	Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn mynd i'r afael â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu dynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyrlon ac egwyddorol			Mae grymoedd ac egni yn gosod sail i ddeall ein bydysawd Mae cyfrifiaduraeth yn gosod sail i'n byd digidol
					Mae cyfrifiaduraeth yn sail i'n byd digidol

Asesu a Chynnydd

Rydym yn defnyddio’r **Disgrifiadau Dysgu** ar gyfer bob **Datganiad o’r Hyn sy’n Bwysig** ar gyfer asesu a chynllunio ar gyfer cynnydd dysgwyr. Mae’r rhain yn cyfateb **yn fras** i ddisgwyliadau ar gyfer oedrannau 5, 8, 11, 14 a 16 ac yn cynnig arweiniad ar sut y dylai dysgwyr ddangos cynnydd o fewn pob Datganiad.

Ni ddefnyddir y rhain fel rhestr o flychau i’w ticio, ond yn hytrach fel arfau i’w hystyried wrth gynllunio ar gyfer cynnydd ein dysgwyr.

Yn ychwanegol at hyn, **mae egwyddorion cynnydd** sy’n sail i’n cynllunio ar gyfer cynnydd dysgwyr ar draws y meysydd dros amser.

Egwyddorion Cynnydd				
Ehangder a dyfnder gwybodaeth cynyddol	Dyfnhau'r ddealltwriaeth o'r syniadau a'r disgyblaethau yn y Meysydd	Mireinio a soffistigeiddrwydd cynyddol wrth ddefnyddio a chymhwyso sgiliau	Creu cysylltiadau a throsglwyddo dysgu i gyd-destunau	Cynyddu effeithiolrwydd

Mae Cwricwlwm i Gymru yn rhoi’r cyfle i ni sicrhau mai cynnydd dysgwyr yw prif bwrpas Asesu ac nid ymarfer atebolrwydd. I’r perwyl hyn, rydym ni yn Ysgol Sarn Bach yn rhoi bri ar ddatblygu darlun cyflawn o ddatblygiad pob dysgwr, yn cynnwys eu lles, eu parodrwydd ac awydd i ddysgu yn ogystal â datblygiad eu sgiliau, eu gwybodaeth a’u dealltwriaeth. Rhown bwyslais ar bwysigrwydd sicrhau cyd-ddealltwriaeth o gynnydd ar draws ymarferwyr yr ysgol a’r clwstwr ac ar drafodaethau rheolaidd gyda rheini a gofalgwyr i drafod cynnydd eu plant.

Bydd yr ysgol yn cyflawni **Dibenion Asesu ‘r Cwricwlwm** fel a ganlyn:

1.Cefnogi dysgwyr unigol yn barhaus o ddydd i ddydd

Mae asesu ffurfiannol o ansawdd cyson uchel ar lawr dosbarth o ddydd i ddydd yn rhoi darlun clir o gyrhaeddiad a champau nesaf i ddysgwyr ac ymarferwyr.

2. Nodi, crisialu a myfyrio ar gynnydd dysgwyr unigol dros amser a 3. Deall cynnydd grwpiau er mwyn myfyrio ar arferion

Neilltuir cyfnodau penodol a rheolaidd i ymarferwyr drafod cynnydd ac anghenion dysgwyr a grwpiau penodol o ddysgwyr drwy ddeialog broffesiynol er mwyn cynllunio ar gyfer cynnydd pellach. Bydd trafodaethau o’r fath hefyd yn hwyluso ac yn hyrwyddo unrhyw drosglwyddo a phontio rhwng dosbarthiadau ac ysgolion.

Gwneir defnydd ffurfiannol o brofion cenedlaethol a phrofion safonedig yn ôl y galw yn y trafodaethau hyn.

Cynhelir trafodaethau rheolaidd gyda’r dysgwyr a’u rhieni/gofalgwyr i drafod cynnydd gan gynnwys asiantaethau allanol pan fo angen.